

سوالات درس هجده مطالعات اجتماعی نهم

ص ۱۲۰

نکته: موضوع هویت در واقع همان پاسخ به پرسش کیستی است .

- ۱- **هویت چیست ؟** هویت عبارت است از احساس و آگاهی و شناخت از خود.
- ۲- **یکی از تفاوت های انسان و سایر موجودات چیست؟** آگاهی انسان از وجود و شخصیت و ویژگی های خود از جمله تفاوت های او با سایر موجودات زنده است و خداوند این امتیاز را به انسان عطا کرده است.

نکته: ما دارای هویت فردی و هویت اجتماعی هستیم .

ص ۱۲۱

- ۳- **هویت فردی چند بخش دارد ؟** دو بخش ویژگی های جسمانی و ویژگی های روانی .
- ۴- **ویژگی های جسمانی و ویژگی های روانی را تعریف کرده و برای هر کدام مثال بزنید؟ (چه ویژگی هایی هویت جسمانی و هویت روانی را تشکیل می دهد؟)**
ویژگی هایی مانند جنسیت ، قد، وزن، سن ، گروه خونی هویت جسمانی را تشکیل می دهند . این ویژگی ها مربوط به بدن و خلقت خدادادی ما هستند . ویژگی های اخلاقی و روانی همان ویژگی های غیر جسمانی هستند ، مانند صبور بودن ، زود رنج بودن ، داشتن پشتکار و اراده ، امیدوار بودن ، لجوج بودن و به هنر علاقه داشتن .

- ۵- **ویژگی های جسمانی افراد چه تأثیراتی بر ویژگی های روانی آنها دارد؟(مثال بزنید)** ویژگی های جسمانی افراد بر خصوصیت روانی انسان ها اثر می گذارد . برای مثال بیماری ها یا اختلالات جسمی تأثیرات نامطلوبی بر سلامتی روانی انسان دارند . مثلاً ترشح زیاد یا کم برخی غده ها در بدن، مانند تیروئید، بر خلق و خوی افراد تأثیر می گذارد

- ۶- **ویژگی های اخلاقی و روانی چه تأثیراتی بر ویژگی های جسمانی انسان می گذارد (با ذکر مثال)؟** ویژگی های اخلاقی و روانی می توانند بر جسم ما تأثیر بگذارند . برای مثال افراد خوش بین و امیدوار و پر تلاش نسبت به آدم های بدبین و منفی باف یا تنبل سلامت

جسمانی بیشتری دارند

۷- هویت اجتماعی چیست؟ مثال بزنید. افراد با عضویت در گروه‌های مختلف اجتماعی و آشنا شدن با ارزش‌ها و عقاید جامعه، هویت اجتماعی خویش را به دست می‌آورند. مثال: ما با عضویت در خانواده، فرزند به حساب می‌آییم، با عضویت در مدرسه دانش آموز هستیم و عضویت در جامعه ایران، ایرانی محسوب می‌شویم.

نکته: هویت اجتماعی ما از طریق ارتباط با جامعه و نقشی که در هر گروه برعهده می‌گیریم شکل می‌گیرد.

نکته: وقتی خود را عضو یک گروه معرفی می‌کنیم به هویت اجتماعی خود اشاره می‌کنیم.

ص ۱۲۲

۸- آیا ویژگی‌های هویتی ما تغییر می‌کند؟ با ذکر مثال توضیح دهید؟ برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر نمی‌کنند و همیشه ثابت‌اند. برای مثال ما نمی‌توانیم سن و تاریخ تولد یا مکان تولد خود را تغییر دهیم. اما برخی از ویژگی‌های هویتی همواره در حال تغییرند. برای مثال، یک فرد فقیر ممکن است به فردی پردرآمد، و یک فرد بی‌سواد به آدمی با سواد و تحصیل کرده مبدل شود یا فردی که چندان به اخلاق دینی پایبند نیست با تلاش و کوشش به فردی با تقوا تبدیل گردد.

۹- ما نسبت به کدام ویژگی‌های خود مسئول هستیم؟ ما نسبت به ویژگی‌هایی که قابل تغییرند و می‌توانیم در انتخاب آنها نقش داشته باشیم، مسئول هستیم.

۱۰- (فعالیت ۳) چرا شناخت هویت خود و ویژگی‌های آن اهمیت دارد؟ انسان می‌تواند استعدادهای خود را کشف کند - از کیفیت زندگی بهتری بهره‌مند می‌شویم - با توجه به شناخت ویژگی‌های خود در زمان مناسب تصمیم‌گیری دقیق‌تری داریم.

نکته: یکی از مراتب هویت اجتماعی هویت ملی است که به یک ملت مربوط می‌شود.

۱۱- **ملت را تعریف کنید.** ملت جمعیتی است که در قلمرو یک سرزمین مشخص مستقر شده و دارای اشتراکات تاریخی، زبانی، مذهبی، اقتصادی و آرمان های مشترک است.

۱۲- **عمده ترین عناصر هویت یک ملت را نام ببرید؟** فرهنگ ، تاریخ (زمان) ، سرزمین (مکان)

۱۳- **مهم ترین ویژگی های مشترک جامعه ی ایرانی را که با آنها شناخته می شویم نام ببرید؟** ما در سرزمین ایران زندگی می کنیم - ما مسلمانیم - ما تاریخ طولانی و میراث فرهنگی غنی داریم - زبان مشترک ما فارسی است - انقلاب اسلامی نمایانگر آرمان های والای جامعه ی ماست.

ص ۱۲۳

۱۴- **چرا سرزمین از مهم ترین عناصر شکل دهنده ی هویت ملی است؟** برای مردمی که در یک سرزمین زندگی می کنند سرزمین یا وطن ارزشی متفاوت با سایر مکان ها دارد و احساس خاصی در آنها به وجود می آورد ، به گونه ای که وظیفه ی خود می دانند که از آن تا پای جان دفاع کنند.

نکته: در متون کهن ایران باستان، از سرزمین ما به «ایران شهر» و «ایران زمین» یاد شده است .

۱۵- چرا دین از ارکان مهم هویت ما ایرانیان است؟ فرهنگ ما بر اساس دین اسلام است و

عقاید و ارزش ها و حتی نظام سیاسی و قوانین امروز از دین اسلام نشئت می گیرد . زندگی ما ایرانیان با دین اسلام عجین شده است . دین اسلام همچنین موجب پیوند ما با جهان اسلام یعنی مسلمانانی است که در سایر نقاط جهان زندگی می کنند.

نکته: بیش از ۹۸ درصد مردم ایران مسلمان اند.

نکته: اقلیتهای دینی **زردشتی، مسیحی و کلیمی** هم در کشور ما ضمن پیروی از دین خود، هویت و فرهنگ ایرانی را حفظ نموده و همواره از سرزمین ایران در برابر هجوم بیگانگان دفاع کرده اند.

ص ۱۲۴

۱۶- تاریخ ایران چه تأثیری بر فرهنگ ایرانیان گذاشت؟ ایران جایگاه تمدن های ریشه

دار تاریخی بوده است که بیش از چند هزار سال قدمت دارد . پس از ورود اسلام به ایران عقاید و ارزش های اسلامی سبب دگرگونی بزرگی در فرهنگ ایرانیان شد . پذیرش اسلام ، ایران را به

جهان اسلام پیوند زد و ایرانیان با بهره گیری از تعالیم اسلام در شکوفایی و گسترش تمدن اسلامی نقش مهمی را ایفا کردند.

نکته: دسته ای از رسوم و آیین های ایرانیان مانند جشن نوروز که مغایرتی با تعالیم اسلام نداشتند، برجا ماندند و با تأثیرپذیری از هویت دینی مسلمانان ادامه یافتند.

۱۷- استاد شهید مرتضی مطهری در مورد ارتباط فرهنگ ایرانی و اسلامی چه گفته اند؟ ایرانیان از دین اسلام نیرو و حیات گرفتند و هم نیرو و حیات خود را صرف خدمت به آن کردند.

نکته: در دوره هایی از تاریخ که اقوام مهاجم چون **مغولها** و **تیموریان** به ایران هجوم آوردند، ایرانیان توانستند آنها را تحت تأثیر فرهنگ اسلامی و ایرانی خود قرار دهند.

۱۸- چرا زبان نقش مهمی در تکوین هویت ملی دارد؟ زیرا زبان و خط مشترک است که میراث فرهنگی با آن آموخته می شود و انتقال می یابد.

۱۹- زبان فارسی به عنوان یکی از ویژگی های مشترک جامعه ی ایرانی ، چه نقشی در هویت ملی دارد؟ زبان فارسی ریشه در تمدن ایران باستان دارد اما در دوران پس از اسلام نیز تداوم یافت و به عنوان زبان آموزشی و اداری به کار رفت . زبان فارسی همچنین همواره عامل وحدت اقوام ایرانی بوده است.

نکته: دانشمندان و بزرگان دوره اسلامی صدها اثر علمی و ادبی و هنری به این زبان پدید آورده اند ؛ تا جایی که میتوان زبان فارسی را زبان دوم جهان اسلام دانست .

ص ۱۲۵

۲۰- انقلاب اسلامی چه تأثیری بر هویت ملی ایرانیان داشته است؟ در این انقلاب، مردم ایران به جای دنباله روی از فرهنگ بیگانگان به فرهنگ و هویت اسلامی خود بازگشتند و با بهره گیری از ارزش های دینی خود، خواستار استقلال، آزادی و جامعه ی اسلامی شدند.

نکته: امروزه آرمانهای انقلاب اسلامی الهام بخش مسلمانان جهان قرار گرفته است

۲۱- امت اسلامی را تعریف کنید. امت اسلامی جمعیت بزرگی است که میان آنها با مرزهای جغرافیایی و سیاسی، فاصله نمی افتد. افراد یک امت، با انسجام، اتحاد، همدلی و همکاری، یک پیکره واحد را تشکیل می دهند.

۲۲- یکی از اهداف پیامبر اسلام پس از بعثت چه بود؟ تشکیل امت واحد اسلامی بود؛ امتی که باید با تلاش و مجاهدت دائمی، بر قدرت، پیشرفت و عظمت خود بیفزایند تا در عصر جدید، «تمدن نوین اسلامی» را برپا کنند

۲۳- امت اسلامی در مواجهه با دشمن چه وظیفه ای دارد؟ امت اسلامی در کشورهای مختلف، باید در مواجهه با دشمن مشترکشان، یعنی استکبار جهانی، رقابتها و اختلافات را کنار گذارد و با یکدیگر متحد باشند

موفق باشید - حسین پور - دبیر مطالعات اجتماعی